

**ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ RADY VLÁDY ČR PRO LIDSKÁ PRÁVA
konaného dne 18. června 2009**

Přítomni:

Členové Rady:

Jan Litomiský, Klára Laurenčíková (MŠMT), Hynek Kalvoda, Jiří Matolín, Daniela Světlíková, Michaela Freiová, Hynek Kalvoda, Anna Šabatová, Pavel Šturma.

Stálí zástupci:

Štefan Čulík (MPSV), Gabriela Dlouhá (MZV), M. Faltová, J. Gjuričová (MV), B. Konvalinková (MO), Veronika Kristková, Alena Kučerová, Helena Kunstová, Lucie Svěženová (MS), Tomáš Karhan (MMR).

Omluveni:

Pavla Burdová-Hradečná, Jaroslav Daněk (MO), Marián Hošek (MPSV), Jan Kohout (MZV), František Korbel (MS), Jan Kratochvíl, Oldřich Kužílek, František Mikeš (MK), Igor Němec (ÚOOÚ), M. Plíšek (MZdr.), Jaroslav Salivar (MV), Miroslav Kalous (MMR)

Hosté:

Michael Kocáb (ministr pro lidská práva), Petr Kameník (Ministerstvo průmyslu a obchodu, ředitel odboru živností), Zdeněk Hájek (Výbor proti mučení), Helena Svatošová (Výbor pro občanská a politická práva), Martina Štěpánková (Výbor proti diskriminaci, Výbor pro sexuální menšiny), Jan Wintr (Výbor pro sexuální menšiny), Kateřina Smolíková (MS), Martina Postupová (MS), Michal Uhl (poradce ministra)

Sekretariát Rady:

Lucie Otáhalová (tajemnice Rady), Jakub Machačka, Lukáš Hoder

Na začátku zasedání přítomno 15 členů/stálých zástupců.¹ Rada byla usnášeníschopná.

Program byl schválen takto:

1. Podnět Výboru pro občanská a politická práva k zajištění respektování odpovídajícího soukromí zaměstnanců na pracovišti
2. Podnět Výboru proti diskriminaci k požadavku bezúhonnosti v živnostenském zákoně
3. Podnět Výboru proti mučení k nahlížení do zdravotnické dokumentace
4. Podnět Výboru pro sexuální menšiny ke zrušení zákazu individuální adopce v zákoně č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých zákonů
5. Statut a jednací řád Výboru pro práva dítěte
6. Kontrola usnesení přijatých Radou na minulém zasedání

Program byl schválen všemi přítomnými s hlasovacím právem (15-0-0) hlasů.

¹ Další členové Rady přicházeli v průběhu zasedání.

1. Podnět Výboru pro občanská a politická práva k zajištění respektování odpovídajícího soukromí zaměstnanců na pracovišti

Podnět uvedl Jakub Machačka, tajemník Výboru pro občanská a politická práva. Podnět vychází z činnosti nevládní organizace Iuridicum remedium a směřuje k intenzivnějším kontrolám ochrany soukromí na pracovišti. Kromě zvýšení počtu specificky zaměřených kontrol navrhuje, aby se ochrana soukromí na pracovišti stala samostatným přestupkem v zákoně o inspekci práce. Nyní mohou inspektoři provádět tyto kontroly pouze v rámci jiných přestupků.

Š. Čulík za Ministerstvo práce a sociálních věcí uvedl, že ministerstvo se ztotožňuje s popisem daného stavu a navrženými opatřeními. V tomto směru již připravuje novelu zákona o inspekci práce.

Podnět byl schválen jednomyslně (16-0-0)

2. Podnět Výboru proti diskriminaci k požadavku bezúhonnosti v živnostenském zákoně

Podnět uvedla Martina Štěpánková, členka Výboru proti diskriminaci. Podnět se týká živnostenského zákona a navrhuje, aby Ministerstvo průmyslu a obchodu novelizovalo tento zákon tak, aby byl v souladu s nálezem Ústavního soudu. Ten konstatoval v dubnu t.r., že úprava podmínky bezúhonnosti je v rozporu s Listinou základních práv a svobod. Předmětné ustanovení však nemohl zrušit, neboť se v mezidobí (jinou) novelizací změnilo. Proto Výbor proti diskriminaci nyní navrhuje změnu tohoto ustanovení, a to v termínu do 30. září 2009.

Petr Kameník, ředitel odboru živností Ministerstva průmyslu a obchodu uvedl, že ministerstvo začalo ihned po vydání nálezu pracovat na příslušné novele. Ta bude rozeslána do připomínkového řízení v příštím měsíci.

Podnět byl schválen jednomyslně (16-0-0).

3. Podnět Výboru proti mučení k nahlížení do zdravotnické dokumentace

Podnět uvedl Zdeněk Hájek, člen Výboru proti mučení. Výbor navrhuje novelizaci zákona o péči o zdraví lidu, kde mezi subjekty oprávněné nahlížet do zdravotnické dokumentace by měly být doplněny Evropský výbor pro prevenci mučení (CPT, orgán při Radě Evropy) a Podvýbor pro prevenci mučení (SPT, orgán při OSN). Podnět reaguje na situaci, která nastala při poslední návštěvě CPT v ČR, kdy v minulém roce došlo k odmítnutí přístupu do zdravotnické dokumentace členům CPT zdravotnickými zařízeními. Výbory potřebují mít co nejširší základnu pro posouzení situace v daném státě. Všude, kde se nacházejí osoby omezené na svobodě, může docházet ke špatnému zacházení. Nejedná se pouze o psychiatrické léčebny. Představa, že je možno opatřit souhlas konkrétního pacienta, je obtížná. Navíc může vést k represáliím proti tomuto pacientovi.

A. Šabatová zdůraznila, že bychom se stali jedinou zemí, která by neumožňovala přístup ke zdravotnické dokumentaci. CPT byl na návštěvě ČR již několikrát a nikdy se nestalo, že by mu byl přístup do zdravotnické dokumentace odepřen. Až v roce 2008, kdy došlo na

„kontroverzní otázky“ (kastrace), byl přístup odepřen. Dokumentaci studuje odborník, který věci rozumí, tj. lékař příslušné odbornosti.

A. Kučerová uvedla, že podnět by měl být do budoucna zamyšlením nad právy pacienta. ÚOOÚ vždy dbá na to, aby ti, kdo mají právo nahlížet do zdravotnické dokumentace, měli také povinnost mlčenlivosti. To by mělo být zakotveno ve vnitrostátní právní úpravě. Z. Hájek k této otázce uvedl, že obě úmluvy obsahují ustanovení o zásadě mlčenlivosti o skutečnostech, o kterých se člen výboru dozví při své činnosti.

G. Dlouhá za Ministerstvo zahraničních věcí podnět podpořila. Oba orgány vyvíjejí vysoce odbornou činnost. Na vnitrostátní úrovni spolupracují s veřejným ochráncem práv, který může také do dokumentace nahlížet.

M. Kocáb uvedl, že zachytil podezření z dalších probíhajících sterilizací na romských ženách. Ke sterilizacím, které probíhaly v minulosti, by se chtěl ještě z vládní úrovně vyjádřit. Přijetí podnětu je velmi žádoucí a jednoznačně jej podporuje.

L. Svěženová navrhla přerušení bodu a jeho projednání příště za účasti Ministerstva zdravotnictví. K návrhu se připojila M. Freiová.

J. Šturma uvedl, že mezinárodní smlouvy je potřeba vykládat z hlediska jejich předmětu a účelu. Smyslem mezinárodních smluv není vyšetřování případů jednotlivců, ale ochrana a předcházení mučení. V tomto směru je zdravotnická dokumentace dosti relevantní a proto ač přístup do dokumentace není úmluvou výslovně stanoven, je jistě účelem smlouvy tento přístup umožnit.

Podnět podpořili také V. Kristková, D. Světlíková, za Ministerstvo školství K. Laurenčíková a za Ministerstvo vnitra J. Gjuríčová.

Rada nejprve hlasovala o návrhu na přerušení (2-0-14), který nebyl přijat.

Podnět jako celek Rada schválila (14-0-3).

4. Podnět Výboru pro sexuální menšiny ke zrušení zákazu individuální adopce v zákoně č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých zákonů

Podnět uvedla M. Štěpánková, předsedkyně Výboru pro sexuální menšiny. Podnět vychází z analýzy, která byla zpracována k ustanovení § 13 odst. 2 zákona o registrovaném partnerství, který zakazuje osvojení osobě, jež vstoupí do registrovaného partnerství. Analýza je přílohou podnětu. Jako jednotlivec může osoba adoptovat dítě podle zákona o rodině, bez ohledu na sexuální orientaci. Po vstupu do registrovaného partnerství mu je však toto právo odepřeno. To podle Výboru pro sexuální menšiny znamená zakázanou diskriminaci z důvodu sexuální orientace. Zdůraznila, že se zde jedná o adopci individuální, nikoliv společnou. Dítě má pak v rodném listě uvedeného pouze jednoho rodiče. Společná adopce je podle zákona o rodině vyhrazena pouze manželům. V případě, že by došlo ke zrušení tohoto ustanovení, neznamenalo by to automaticky otevření společné adopce registrovaným partnerům. Významnou roli zde hraje rozsudek Evropského soudu pro lidská práva – E. B. proti Francii, z roku 2008. Analýza byla zpracována ve světle tohoto rozsudku. Velký senát Evropského soudu řekl, že pokud jde o absenci otcovského vzoru, kterou v tomto případě namítaly

francouzské orgány sociálně právní ochrany dětí, pak tato může sloužit jako zástěrka pro diskriminaci na základě sexuální orientace. Stát totiž umožňuje individuální adopci a proto nemůže klást přehnané nároky na vzor druhého rodiče.

A. Šabatová podnět podpořila. Zdůraznila, že § 13 odst. 2 byl návrhem poslaneckým, kde zafungovaly emoce a letité předsudky. V adopci obecně platí jedna věc – nevybírají se děti pro rodiče, ale rodiče pro děti. Něco jako „právo na dítě“ nemá ani heterosexuální pár. Vybírá se ten nejlepší možný pár, který je pro konkrétní dítě. Proto jakékoliv vylučující klauzule jsou diskriminační.

J. Matolín uvedl, že nejde o zákon o registrovaném partnerství, který je záležitostí novou, existuje od roku 2006. Zde je o základy právního řádu, které se budují dva tisíce let. Zákon o rodině i Ústava odkazují na rodinu coby svazek muže a ženy. Funkcí osvojení je přivést dítě do prostředí, které se co možná nejvíc blíží rodině, nejlépe do úplné rodiny. I statistiky by zřejmě prokázaly velkou disproporci ve prospěch osvojení společného. Právní řád hovoří o tom, že základem státu je rodina. Celý právní řád stojí na základech evropské kultury, a to je kultura křesťanská. Tedy na věc je potřeba dívat se v kontextu - otázka, zda dítě může být osvojeno jedním z účastníků registrovaného partnerství, je otázkou partikulární. Musela by se novelizovat Ústava, zákon o rodině a řada jiných předpisů ústavního pořádku. Toto je elementární nabourání základů rodinně právní úpravy v českém právním řádu. Dítě má mít také právo vyjádřit se k tomu, kdo bude jeho osvojitelem. Pro dítě v útlém věku jsou zakládány určité vzory jednání. Pokud bude osvojeno do registrovaného partnerství, může se stát, že bude tuto formu soužití ve svých 18ti letech považovat za zcela běžnou a normální. Kromě homosexuální menšiny není žádná jiná menšina v tomto státě, která by měla tak preferované zacházení jako tato menšina.

J. Wintr upozornil na to, že v diskusi jsou směřovány dvě roviny, a to rovina právní a rovina politická. Analýza, jejíž je autorem, vychází z právního hodnocení věci. Rozsudek E. B. proti Francii staví naši právní úpravu do zvláštního světla – a to tak, že příslušný paragraf zákona o registrovaném partnerství odporuje ústavnímu pořádku České republiky. Úvahám o ideálním prostředí se vyhnul i Evropský soud pro lidská práva. Zde dochází k formální diskriminaci. Je pravdou, že u osvojení převažuje společné osvojení manžely a je pravděpodobné, že tomu bude tak i do budoucna. Pakliže ale stát umožňuje individuální osvojení (což jsou marginální případy), pak nemůže určitou skupinu z tohoto vylučovat. Tento právní argument nelze politickými úvahami o smyslu rodiny přebít.

M. Štěpánková doplnila, že je otázkou, co je to vlastně rodina, právní řád takovou definici nenabízí. Podle tradiční definice by řada existujících rodin byla z této definice vyloučena. Obrovské množství partnerství je mimomanželských, řada rodičů nikdy nebyla sezdána, nebo jsou rozvedeni. Ti by se zcela oprávněně mohli cítit tradiční definicí rodiny dotčeni. Smyslem rodiny není to, že ji tvoří žena, muž a děti, ale že ji tvoří lidé, kteří se mají rádi, pečují o sebe, poskytují si podporu. Rodina není formální instituce, kterou někdo nějakým způsobem definuje.

V. Kristková podnět podpořila. Analýza hovoří jednoznačně. Náš právní řád je v rozporu s Evropskou úmluvou o lidských právech a základních svobodách. Právní řád individuální adopci umožňuje, a zákaz v zákoně o registrovaném partnerství spíše nutí osoby s odlišnou sexuální orientací, aby registrované partnerství neuzavíraly.

K. Laurenčíková uvedla, že pokud toto nebudeme v právním řádu řešit, můžeme očekávat několik žalob u Evropského soudu, protože praxe je diskriminační. Pokud se budeme bát toho, jaké vzory získávají děti vyrůstající ve stejnopohlavních rodinách, je také třeba říci, že mnoho dětí vyrůstá v ústavech, a vzory získané tam jsou jistě horší. Žádný sebelepší ústav dítěte nedá lásku a péči. Odpůrci podnětu by se měli jít podívat do ústavů, na děti, o které není zájem, děti odlišného etnika, sourozenecké skupiny, děti handicapované či děti staršího věku. Ministerstvo práce a sociálních věcí nemá dostatečnou síť žadatelů a potřebuje ji rozšiřovat. Není si vědoma toho, že by existoval výzkum dokazující škodlivost homosexuální rodiny na vývoj dítěte, ale naopak existuje bezpočet výzkumů dokazujících, že dítě je poškozováno, pokud vyrůstá v ústavní výchově.

J. Litomiský uvedl, že se obává, že v případě přijetí podnětu se zvýší konkurence u dětí, o které je zájem už teď, a naopak se nezvýší u těch, o které zájem není.

M. Kocáb uvedl, že se nacházíme v době rozpadu tradičního pojetí rodiny. Hledají se nové formy. Průlom byl skutečně zavedením institutu registrovaného partnerství a druhý průlom by byl, pokud by si registrované páry mohly osvojovat děti. V této situaci je to jasné, je zde diskriminován jedinec, žijící v homosexuálním partnerství. Proto podnět podporuje.

L. Svěženová uvedla, že stanovisko Ministerstva spravedlnosti k této věci není kladné. Poté předala slovo M. Postupové, vedoucí oddělení civilního práva Ministerstva spravedlnosti. M. Postupová podotkla, že téma je vysoce kontroverzní a politické. Téma reflektuje hodnotovou orientaci společnosti, na rodinu je nahlíženo ve smyslu „máma, táta a dítě“, nukleární rodina, osoby rozdílného pohlaví, rodiče, což je původem od slova rodit. Ministerstvo spravedlnosti má jisté pochybnosti o ústavnosti ustanovení § 13 odst. 2 zákona o registrovaném partnerství. Na druhou stranu však zákon o rodině umožňuje individuální adopci, a tedy člověk homosexuálně orientovaný adoptovat může. Hledisko homosexuality může být významné, s ohledem na zbytek života jedince. Pokud by byl § 13 odst. 2 zrušen, pak půjde o formální individuální osvojení, fakticky ale budou adoptovat oba partneři. Čistě derogací ustanovení tedy nic nevyřeší. Půjde o zastírací manévr, partneři budou osvojovat oba dva (fakticky). To je mezerou v tezi, že ustanovení je ústavně nekonformní. Dnešní společnost nehledá nové formy soužití, ale snaží se o návrat k rodině tradiční a hledají se způsoby, jak ji podpořit. Ministerstvo spravedlnosti proto nemůže k návrhu zaujmout kladné stanovisko, ač pochybnosti o jeho ústavnosti sdílí.

Š. Čulík za Ministerstvo práce a sociálních věcí uvedl, že se zcela ztotožňuje se stanoviskem Ministerstva spravedlnosti.

A. Šabatová uvedla, že není tendence u dětí vyrůstajících v homosexuálních rodinách není tendence stát se homosexuály o nic větší, než u dětí vyrůstajících v rodinách tradičních. Na to již dnes existují výzkumy. Součástí křesťanských základů je také ochrana práv jednotlivce, Evropský soud pro lidská práva na těchto křesťanských základech posoudil i tuto situaci a zhodnotil jako diskriminační.

J. Gjuríčová za Ministerstvo vnitra uvedla, že děti, které jsou volné k adopci, jsou děti bez rodin. Ministerstvo vnitra dělalo analýzu dětí vyrůstajících v ústavní péči, vzorek zahrnoval 17 500 dětí. Tyto děti mají obrovský potenciál k páchaní trestné činnosti. Řada diskusních příspěvků, které zazněly, staví na hypotézách. Je nutné hovořit o technické a právní záležitosti návrhu, nikoliv o osobních názorech a filozofických otázkách. Zákon o registrovaném

partnerství byl poslaneckým návrhem, Ministerstvo vnitra jej nepřipravilo. Novelu by mělo mít na starosti Ministerstvo spravedlnosti.

M. Štěpánková uvedla, že analýza se nezabývá ideovými otázkami, těmi se nezabýval ani Evropský soud. Vyjádření Ministerstva spravedlnosti ji překvapilo, neboť toto ministerstvo se spokojilo s konstatováním ústavní problematičnosti návrhu a dále pokračovalo spíše v rovině ideové, nikoliv argumenty právními. Řada evropských zemí, které také staví na křesťanských základech, dnes umožňuje nejen individuální, ale i společné adopce stejnopohlavními páry. Hlavním hlediskem byl zájem dítěte, pro které je lepší, aby mělo dva rodiče stejného pohlaví, než aby vyrůstalo v ústavní péči. Nesdílí obavy, že vzroste konkurence rodičům heterosexuálním. Výběr vhodných rodičů pro dítě je na orgánech sociálně právní ochrany dětí.

G. Dlouhá uvedla, že debata o tradicích a hodnotách, ač je zajímavá, je pro posouzení podnětu irelevantní. Cílem podnětu není favorizace homosexuálních rodičů před rodiči heterosexuálními. Nositelem individuálních práv je jedinec, a to je součástí celé řady mezinárodních úmluv. Není prokázána žádná spojitost mezi homosexuální orientací a schopností poskytnout vzor nikoli mužský nebo ženský, ale lidský. Hlavní je schopnost dětí zaujímat morální občanské a lidské postoje a vést řádný život. Není dobré se fixovat na stránku sexuální a sexuální orientace – to je pro lidský život jistě důležité, ale nikoliv determinující. Proto Ministerstvo zahraničních věcí podnět podpoří.

K. Laurenčková uvedla, že v ČR není dostatek zájemců o náhradní rodinnou péči. Některé děti se nedaří umístit a jsou dávány do náhradní rodinné péče do zahraničí. Právě Ministerstvo spravedlnosti by mělo mít zájem na řešení diskriminační praxe. Bohužel argumentace Ministerstva spravedlnosti je ideová, žádné právní protiargumenty nevzneslo. Dále navrhla upravit usnesení vlády tak, aby gestorem novely zákona o registrovaném partnerství bylo Ministerstvo spravedlnosti.

J. Matolín konstatoval, že analýza J. Wintra vychází z pozitivně právního přístupu k právu. Hodnotí vztah jedné normy k normě druhé, úpravu mezinárodní k úpravě vnitrostátní. V anglosaské judikatuře jednoznačně převažuje uplatňování přirozenoprávního přístupu. Ten je mj. charakterizován tím, že normy platného práva jsou intrerpretovány na pozadí jiných extralegálních systémů, jako je například morálka a elementární řád hodnot. Normy je proto třeba vnímat v kontextu těchto systémů. Dále není možné se shodnout s tím, že je třeba se přizpůsobovat realitě, tímto způsobem bychom za 50 let žili ve „společnosti Klondiku“. Na elementární zásady není možné rezignovat. Skutečnost, že zde máme 50% rozvodovost není faktem ospravedlňujícím uvedené derogace. Vlády mají dělat všechno proto, aby se restauroval institut klasické rodiny. Není možné společnost dále rozvolňovat, neboť to má dalekosáhlé sociální a ekonomické dopady. Situaci dětí v dětských domovech také není možné řešit derogací tohoto ustanovení. Ministerstva by měla usilovat o lepší úpravu pěstounské péče, lepší finanční zajištění, atd. Společnost není možno dále hodnotově posouvat.

H. Kunstová návrh podpořila. Společnost se vyvíjí a novým skutečností je třeba se přizpůsobovat. Je důležité, aby děti získaly láskyplné prostředí, bez ohledu na sexuální orientaci jedince.

M. Postupová uvedla, že osvojení se má co nejvíce přibližovat vztahu rodič – dítě. Ministerstvo spravedlnosti také vychází z přirozenoprávního chápání práva. Listina chrání nejen jednotlivce, ale i rodinu a rodičovství. V případě zrušení § 13 odst. 2 bude chybět pozitivní úprava v zákoně o rodině.

P. Šturma uvedl, diskuse je zajímavá spojováním dvou rovin argumentace, a to ve všech vystoupeních. Rozsudek Velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva je průlomový, byť ne ve všem. Bude mít precedenční význam v ostatních věcech, i v případě, že by se na Soud obrátil stěžovatel z České republiky. Diskriminační povaha § 13 odst. 2 je více než zjevná a kvalita tohoto ustanovení je pochybná a legislativně špatná. Řešení vypuštěním § 13 odst. 2 je však polovičaté, je správné z hlediska úmluvy, z hlediska vnitrostátního je ale nutné promyslet vazby na právní řád. Je možné si představit různá řešení, od umožnění adopce registrovaným partnerům, po zákaz individuálních adopcí všem osobám. Řešení bude nakonec nejen čistě právní, ale zejména politické.

J. Litomiský uvedl, že komplexní řešení není Rada v této chvíli schopna přijmout. To bude na Ministerstvu spravedlnosti, v případě přijetí návrhu.

Š. Čulík uvedl, že ač většina diskutujících argumentuje dětmi, primárně jde o to, zda osobám homosexuálně orientovaným bude umožněno právo na adopci, nebo ne. Počet registrovaných partnerství problém dětí, které žijí v ústavách, nevyřeší. V případě osvojení individuálního, pakliže jedinec žije v manželství, je nutný souhlas manžela. Proto bude nutné zajistit také souhlas registrovaného partnera – stejně jako v manželství, tato osoba nežije sama. Nedomnívá se, že by se jednalo o diskriminaci z důvodu sexuální orientace. Ve formálně právním slova smyslu se spíše jedná o překážku z titulu registrovaného partnerství

J. Wintř k argumentaci přirozeným právem uvedl, že pohled na přirozené právo, jak byl v diskusi prezentován, je jeho nepochopením. Přirozené právo dnes je do značné míry integrováno do práva pozitivního. Preambule Ústavy, Listiny, se na přirozené právo odvolávají. Přirozené právo, aby mohlo být aplikováno, vyžaduje určitou míru všeobecného konsenzu. V dnešní době jsou tímto konsenzem základní práva a svobody vyjádřené v lidskoprávních dokumentech. Základní zásadou těchto dokumentů je zásada svobody a rovnosti, zásada nediskriminace, princip blaha dítěte. I kdybychom přirozenoprávní pozadí řešeného problému vnímali ještě více, nemůžeme dojít k odlišnému závěru, než dochází analýza. Evropský soud pro lidská práva má větší autoritu v nalézání toho, co je vnímáno jako přirozené právo, než je autorita názorů, které dnes v diskusi zazněly. Dále konstatoval, že problémy týkající se promítnutí do právního řádu může vyřešit Ministerstvo spravedlnosti. Pokud jde o souhlas manžela, je naprosto zřejmé, že souhlas partnera by se vyžadoval *per analogiam*.

M. Štěpánková uvedla, že se nejedná o zastírání společné adopce. Individuálně adoptovat již dnes může i osoba homosexuálně orientovaná. Situace se však radikálně změní, jakmile vstoupí do registrovaného partnerství. Dle důvodové zprávy k zákonu o registrovaném partnerství je tento svazek určen osobám s odlišnou sexuální orientací a diskriminace na základě sexuální orientace je tedy formalizována.

M. Postupová uvedla, že nelze tvrdit, že zrušením § 13 odst. 2 se vrátíme před rok 2006. Před rokem 2006 registrované partnerství nebylo. S argumentací analogií se Ministerstvo spravedlnosti se neztotožňuje.

M. Kocáb uvedl, že se domníval, že Ministerstvo spravedlnosti, konkrétně náměstek pro legislativu, má k návrhu stanovisko kladné. K tomu M. Postupová uvedla, že se nebrání uvedení práva do souladu s mezinárodními úmluvami, avšak neztotožňuje se s navrženým řešením. Navíc je nutné spolupracovat s ostatními resorty.

J. Matolín uvedl, že důvodem návrhu není ochrana dětí, nýbrž ochrana určité minority a její další favorizace na úkor většiny a další příspěvek pro zkvalitnění podmínek jejího života. Návrh je ukázkou toho, jak bezbranné dítě tvrdě zneužít pro ospravedlnění jedny z mnoha zájmů této menšiny. Přijetím návrhu zvýhodníme osoby žijící v registrovaném partnerství, což bude dalším námětem pro Ústavní soud, aby rozhodl, zda 96% lidí není znevýhodněno v porovnání s registrovanými partnery.

M. Štěpánková reagovala, že zájem dítěte jde samozřejmě ruku v ruce se zájmy lidí, kteří děti vychovávat chtějí. Tyto dva zájmy musí jít ruku v ruce.

A. Šabatová uvedla, že nediskriminace je dnes chápána jako integrální součást lidské důstojnosti. Rada tedy bude hlasovat o tom, zda lidé, kteří žijí v registrovaném partnerství mají právo na lidskou důstojnost a zda mají právo děti vychovávat.

D. Světlíková závěrem podotkla, že je nepřijatelné, aby člen Rady pro lidská práva zcela nepokrytě vystupoval proti určité skupině našich spoluobčanů a potíral jejich právo. Je nutno si uvědomit, o čem byl původní návrh, tj. o odstranění diskriminace.

Rada hlasovala o pozměňovacím návrhu – přechodu gesce z Ministerstva vnitra na Ministerstvo spravedlnosti (13-0-4). Tento návrh byl přijat a Ministerstvo spravedlnosti vyjádřilo se změnou gesce souhlas.

Dále Rada hlasovala o návrhu jako celku (11-6-0).

5. Statut a jednací řád Výboru pro práva dítěte

Rada po krátkém úvodu L. Otáhalové jednomyslně schválila statut i jednací řád Výboru pro práva dítěte.

6. Kontrola usnesení přijatých Radou na minulém zasedání

L. Otáhalová informovala o vývoji podnětů, které Rada přijala na svém minulém zasedání. Podnět k exekucím byl ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti uplatněn přímo v Poslanecké sněmovně formou pozměňovacích návrhů. Podnět k rekodifikaci občanského zákoníku byl zaslán předsedovi Legislativní rady vlády, konečný návrh § 90 vláda přijala ve znění částečně zohledňujícím návrh Rady. Podnět ve věci cizinců a zdravotního pojištění probíhá připomínkovým řízením.

K dotazu V. Kristkové ohledně podnětu týkajícímu se nezákonných sterilizací ministr Kocáb uvedl, že se v nejbližších týdnech chystá vládě předložit znovu návrh, aby vláda tento postup odsoudila, bez návaznosti odškodnění, které by v současnosti nemělo naději na úspěch. J. Litomiský doplnil, že minulý ministr zdravotnictví řadu návrhů podnětu zapracoval v návrhu zákona o specifických zdravotních službách; bohužel reformní zákony byly staženy z projednávání.

K podnětu navrhuujícímu zrušení absolutního zákazu maskování ministr Kocáb uvedl, že se tohoto podnětu obává v souvislosti s nárůstem extremismu. Upozornil, že jeho stanovisko k podnětu je negativní, ač je podnět z hlediska filozofického a lidskoprávního správný. Ministr se domnívá, že podnět může v současné době nahrávat extremistům, kteří využívají veškerých „skulin“ v zákonech. Na tuto informaci reagovala H. Svatošová za Výbor pro občanská a politická práva. Informovala o semináři, který 17.6.2009 uspořádal Nejvyšší správní soud. Ač se účastníci semináře, právníci a soudci, shodli, že do zákona shromažďovacího by se zasahovat nemělo, jedinou výjimkou byl právě absolutní zákaz maskování. Zákaz by neměl být plošný, ale měl by být uplatňován v individuálních případech.

V Praze dne 8. července 2009

Zapsala: Mgr. Lucie Otáhalová

Schválil: Ing. Jan Litomiský